

Пролог

Пані Камінські знала.
До того, як все це трапилось.

Раніше ми думали, що вона просто матір-психопатка, невротичка і параноїчка. За її спиною ми називали її *наглядачкою* і співчували Мо за те, що її матір така тривожна і нав'язлива. Пані Камінські *берегла* свою доньку як зіницю ока. Жодних святкувань днів народження на пляжі чи в басейні, якщо там не було рятувальника. І пані Камінські завжди була поруч — сорокарічна тінь, що причаїлася на піску або біля води, пильно стежачи за несамовитими дванадцятирічками. Про Діснейленд не могло бути й мови. Хоча вона сама була маленькою, тихою жінкою, ледве п'яти футів зросту, з доброю усмішкою і надзвичайно ввічливою. Важко було повірити, що вона аж настільки контролює Мо.

Потай ми гадали, чи не сталося чогось травматичного у дитинстві пані Камінські, що настільки вплинуло на неї, але Мо запевняла, що це не так. Вона казала, що її мама просто вважала, що ніхто не піклується про чужих дітей так, як ти піклуєшся про своїх. Мо дуже добре ставилася до цього, була більш терплячою, ніж ми, коли наші мами втручались у наше життя.

Науковий табір для шестикласників дещо пом'якшив її контроль із граніту на сталь, але не набагато. Усі шестикласники, окрім Мо, збиралися поїхати. Вчителька зателефонувала спочатку пані Камінські, потім директору, а наприкінці моїй мамі. І мама переконала її. Тато мав супроводжувати наш клас і пообіцяв наглядати за Мо. Можливо, пані Камінські довіряла моїм батькам, а може, усвідомлювала, що не зможе вічно тримати свою доньку у клітці, і науковий табір був досить важливим у навчальній програмі того року. Якою б не була причина, вперше за дванадцять років Мо було дозволено покинути рідну оселю без мами.

Відтоді пані Камінські постійно довіряла нам свою доньку, і кожного разу мої батьки урочисто запевняли її: «Ми подбаємо про неї», «Вона в надійних руках», «Мо нам як дочка». Банальності, яким я досі дивуюсь, запитуючи себе, чи вплинули ці клішовані, необережні слова на те, що сталося, чи були вони безглуздими, і що все трапилось саме так, як і мало бути, незалежно від цих легковажних обіцянок.

З роками мене також довіряли пані Камінські, але мої батьки ніколи не ставили жодних умов щодо моєї безпеки. Мо — єдина дитина в сім'ї, тому мене брали із собою під час кожного відпочинку родини Камінські.

Я відвідала Африку, Іспанію, Таїланд та Аляску. Мої батьки охоче погоджувалися на кожне запрошення без найменших вагань чи вимоги взаємних зобов'язань на кшталт тих, коли ми забирали Мо. Можливо, вони вважали, що це взаємно. А може, у глибині душі, батьки знали, що не можуть дотриматись своєї обіцянки, що ставило їх у дещо незручне положення. Гадаю, вони розуміли, що пані Камінські ретельно проаналізувала

усі свої страхи: вона розглянула можливості землетрусу, виверження вулкана чи потоплення корабля і знала, що, зіткнувшись із важким вибором, вона подбає про власну доньку. Так що, хоча ми з Мо і були близькі, як сестри, мене б не врятували першою.

Я пригадую, як у дитинстві мої сестри, друзі та я закочували очі, коли мова заходила про пані Камінські, і думали, що вона божевільна.

Зараз ніхто не вважає її такою.

Вона знала. Ще до того, як усе це сталося. І мені цікаво, як?

Може, вона була пророчицею чи мала надприродні здібності?

А може, Мо мала рацію — це була обґрунтована, добре продумана захисна позиція, заснована на простому розумінні того, що ніхто не піклується про чужих дітей так, як ти піклуєшся про своїх, та знанні, кого врятовують у другу чергу, якщо доведеться обирати?

Ось, про що я зараз думаю. Після.

1

Ще одна суперечка про рожеву чи золоту стрічку, і я присягаюся, що збожеволю! ПЛЮВАТИ! Просто втекти. Покінчимо із цим. Я ВМИРАЮ!!!

Відповідь Мо майже миттєва: **То ти розважаєшся?**

Навіть видалити зуб було б не так болісно. Вже протягом п'яти місяців я ледве витримую ці торттури. З моменту оголошення про заручини моєї сестри найменші дрібниці її весільної церемонії безліч разів проговорювались та повторювались до нудоти, хоча до найважливішого дня залишалось ще три місяці. *До нудоти.* Це чудове слово, яке чомусь майже не використовують (чи це два слова?), і воно тут дуже доречне: від усього цього мене вже нудить.

Сьогодні п'ятниця, чудовий погожий день. Така прекрасна можливість, щоб потусуватися з друзями на пляжі, покататися на водних лижах чи зайнятися серфінгом. Але натомість я сиджу на підлозі в приміряльні весільного салону, притулившись спиною до стіни, щоб моя сестра продемонструвала свою сукню нашій мамі, тітці та мені, її неохочій дружці нареченої. Іншої моєї сестри, Хлої, тут немає. Через тиждень після заручин вона висловилась про те, що інститут шлюбу є застарілою патріархальною конструкцією, яка пригнічує жінок. Після чого її негайно звільнили від виконання своїх обов'язків, а мене — підвищили.

Цікаво, де вона зараз. Напевно, тусується з Венсом. Вони цілуються або гуляють центром міста, тримаючись за руки, і насолоджуються неймовірним днем. Я ледь не стогну від заздрощів і не вперше запитую себе, чи не зробила вона все це навмисно. Хлоя геніальна у таких справах. Вона знає, як здійснити задумане. Бути пліч-о-пліч із моєю мамою впродовж восьми місяців — це, безумовно, те, чого б вона рішуче unikнула.

Я всміхаюсь, думаючи, наскільки досконало вона втілила все це у життя. Моя сестра спекалась будь-якого клопоту, успішно перекидаючи на мене відповідальність бути правою рукою Обрі. Я уявляю, як Хлоя кепкувала, коли це робила, знаючи, як сильно я ненавиджу такі речі. Я навіть по магазинах не ходжу, поки немає потреби в чистій спідній білизні. Тому вона прекрасно усвідомлювала, що вісім місяців розмов на цю тему з веселою, прихильною усмішкою на обличчі точно зіпсують мій хороший настрій.

— Фінн, що думаєш? — запитує Обрі, змушуючи мене відірватись від телефону, на якому зараз відтворюється слайд-шоу найсмішніших мемів про тварин. Кіт, сидючи верхи на хаскі, вказує на мишу: «*Їдьмо за нею!*».

Я кліпаю, і моя усмішка зникає, бо в горлі несподівано застрягає клубок. Хай як би я терпіти не могла усе мереживне, весільне та дівоче, зараз я відчуваю справжні дівчачі емоції. Протягом двох тижнів Обрі вихвалялася своєю сукнею, розповідаючи, наскільки та ідеальна. Здебільшого я не звертала уваги — атлас тут, шовк там, струмочки перлів отут, дещо про рубчики, щось про коштовний виріз на декольте. Але тепер вона стоїть переді мною, височенна на своїх підборах,

в атласній сукні кольору слонової кістки, гладкій, як рідина, що спадає з її неймовірно тоненької талії, струмочки крихітних перлин кружляють і просочуються із того, що я вважаю коштовним декольте, і має вигляд казкової принцеси, найпрекраснішої королеви в усьому світі. І я зовсім приголомшена тим, яка ж вона гарна, і, можливо, навіть трохи заздрю їй.

За спиною Обрі мама сплескує руками, а тітка Карен обіймає її за плечі. Поки вони милуються моєю сестрою, їхні однакові попелясто-русяві голови майже торкаються одна одної.

— Мило, — кажу я, ніби немає нічого такого особливого, знов дивлячись у свій телефон. Чорний пес на екрані мружить очі, перед ним капає жовтий фруктовий лід: *«Як сніг на голову»*. Я усміхаюся і гортаю стрічку далі, тоді як мама з тіткою Карен квокчуть і кружляють навколо Обрі, розглядаючи сукню з усіх боків, поки вона милується собою.

Тітка Карен зупиняється біля мене.

— Сфотографуймо їх, — лементує вона. — З Фінн. Разом.

І я здригаюся від думки про те, що моє фото буде розміщене по всьому фейсбуку тітки Карен із якимось безглуздим тегом на кшталт *«Розкішна наречена й майбутня наречена-втікачка Обрі та Фінн Міллер»*.

— Ні, — каже мама, рятуючи мене. — Не раніше найважливішого дня. Погана прикмета — фотографувати наречену в сукні до весілля.

Я зітхаю з полегшенням і відсуваюся трохи далі від Обрі, хвилюючись, що навіть моя близькість заплямує її. Вона усміхається мені й промовляє слово: *«дякую»*.

Після чого знову повертається до квоктання цих курок, які трохи відійшли від захоплення й обговорюють, що ще можна змінити.

Я відчуваю, що зашарілась, і намагаюсь заспокоїтись. Обрі вже подякувала мені мільярд разів, і це насправді не було такою вже й великою справою. Розмова з її майбутньою свекрухою тривала менш ніж п'ять хвилин, і пані Кінселл поводи́ла себе дуже спокійно.

Я б навіть не подзвонила, якби Обрі не була такою засмученою. Я гадала, що ідея з весільною сукнею пані Кінселл чудова й навіть крута. І що Обрі, як наречена з четвертого покоління, одягне оці «класичні лінії, вінтажну вишивку, вікторіанський мереживний комір і атласні гудзики на спині». Але Обрі ледь не плакала, читаючи ці слова, і оскільки я не дуже справлялась з іншими обов'язками дружки нареченої, то вирішила, що з цим точно допоможу. Може, що моє вміння домовлятись — це дар, тому що моя прямолінійність ніколи нікого не ображає. Я думаю, що інші люди занадто все ускладнюють. Якщо ви просто говорите про речі так, як вони є, то насправді немає правильного чи неправильного. Після того, як пані Кінселл трохи здивувалась, вона сприйняла все, як належне. І навіть зізналася, що теж колись хотіла сама вибрати собі сукню на власне весілля.

Вона, мабуть, зателефонувала Обрі, щойно ми поговорили, тому що сестра через пів години подзвонила мені, безмежно дякуючи. Й ось вона тут, п'ять місяців по тому, сяє, милується собою та усміхається. Я дуже рада, що зважилася тоді зателефонувати.

Переді мною тітка Карен стискає свої пишні груди п'ятого розміру й каже: «О-ла-ла!», — заохочуючи

Обрі до більш відкритого декольте. Мама заперечливо хитає головою, а Обрі запевняє, що Бен таке точно схвалив би. І саме тоді я їх фотографую. Тихе клацання камери мого телефону притишує їхній сміх.

Я дивлюся на маленький екран: вони втрюх сміються, їхні лица розмиті, сукня відбивається в дзеркалі, обличчя Обрі сяє усмішкою, а поруч із нею — моя мама й тітка Карен. Я пересилаю фотографію Мо з повідомленням: **Вона має приголомшливий вигляд!** — яке супроводжується безліччю сердечок і смайликів.

Фотографія підіймається вгору, і з'являється відповідь Мо: **Визнай, що ти прихований романтик. До речі, ти вже вирішила?**

Я нервово кусаю губи, перечитуючи її запитання, і, можливо, сподіваючись, що пікселі, котрі світяться, нададуть мені відповіді або сміливості. Мені так бракувало їх відтоді, як я зізналася Мо, що дуже хочу піти із Чарлі Маккоєм на бал. Це така традиція, коли дівчина запрошує хлопця. І минулого року я ходила на нього без пари з юрбою інших дівчат, які були або надто сором'язливі, або надто горді, або надто негарні, щоб когось запросити. У сукнях та кедах ми розірвали танцмайданчик обурливими, дивацькими рухами, й, підживлюючись шоколадками, висміювали всіх дівчат, які ледь тримались на болючих підборах, ніяково усміхалися своїм кавалерам і сумно дивилися на заборонені калорії, як на якісь тортури.

Я була впевнена, що цього року має бути виступ на біс, але це було до того, як з'явився Чарлі. Ніби я сама собі його начаклувала. *Боже, будь ласка, пошли мені високого, красивого, трохи дурнувато-го хлопця-футболіста із зеленими очима.* І бац, він

у перший шкільний день вже сидить на першому уроці у моєму класі.

— Земля викликає Фінн, — Обрі кидає мені мій світшот, і я розумію, що вона переодяглася у звичайний одяг, та ми маємо йти.

Я прямую за нею. Моя мама й тітка Карен зупинилися біля каси, щоб поговорити з власником магазину, а ми з Обрі виходимо на вулицю. Вона одразу ж дістає телефон, щоб зателефонувати Бену. І схвильовано розповідає про свою сукню, а потім про те, що ж їй вдягти на зустріч із його батьками. Цими вихідними вони з Беном летять до Огайо, щоб вона познайомилась зі своїми майбутніми родичами.

— Я тебе кохаю, — каже вона і кладе слухавку.

Сестра тягне пальці до рота, і гризе кутикулу.

— Як ти? — запитую я.

— Нервуюсь.

Я висмикую їй пальці з рота, поки вона не згризла свої нігті до крові.

— Так, вони тебе зненавидять. Ти ж нестерпна, — закочую я очі, і Обрі перекривлюється, дивлячись на мене.

— Принаймні Бен та я маємо виправдання, чому ми не беремо участь у татовому експерименті зі зміцнення сімейних стосунків.

— Ти хочеш сказати, що ви з Беном не дуже засмучені тим, що не проведете три дні у віддаленій халабуді в лісі без телевізора, радіо та інтернету, розважаючись разом із нашою родиною?

— Не можу повірити, що він справді вважає це прекрасною ідеєю.

— Ти ж знаєш тата, він оптиміст.

— Він марить. Це нічого не виправить.

Я знизую плечима і відводжу погляд, сподіваючись, що вона помиляється, хоча, ймовірно, і має рацію. Вдома вже давно вирує негода.

Наші батьки постійно сваряться, у мого брата Оза купа проблем, Хлоя бунтує, що ще більше бісить маму, та й у мене не все дуже добре. Я думаю, що зараз проводжу більше часу в будинку Мо, ніж у своєму власному. Це наче діючий вулкан: п'ять хвилин разом неминуче спричиняють виверження, а три дні — це усі шанси повторити історію з Везувієм.

— Ну, принаймні там буде Мо, — каже Обрі. Вона любить її майже так само сильно, як і я.

— І Наталі, — додаю я.

— Що? — дивується сестра і співчутливо дивиться на мене.

Пасивно-агресивна поведінка моєї мами стосовно безглузлого плану тата полягала в тому, що вона запросила тітку Карен з дядьком Бобом та їхньою надокучливою донькою Наталі приєднатися до нас. І тепер ми з Мо маємо постійно розважати Наталі.

— А Хлоя візьме із собою Венса, — кажу я, завершуючи оповідь вишенькою на торті. Єдина причина, чому Хлоя погодилася приєднатися до нас, — те, що Венс любив сноуборд, але не мав грошей. Безкоштовне проживання, харчування та квитки на підйомник були надто спокусливою пропозицією, щоб від неї відмовитися. Навіть якщо він мав терпіти нашу родину всі вихідні. У світі немає майже нічого, що могло б переконати Хлою провести свій вільний час із мамою, не кажучи вже про три дні, окрім її відданості Венсу — відданості, яку ніхто з нас не розумів. Цей хлопець був

першокласним самовпевненим ледащем, який чомусь вважав, що колись стане професіоналом, оскільки добре грає у теніс.

— Схоже, вас очікує незабутня подорож, — каже Обрі, чиї вихідні з майбутніми родичами здаються вже не такими поганими.

Тітка Карен з мамою виходять із весільного салону, і мама відчиняє дверцята свого нового «мерседеса», білого позашляховика, який вона купила собі місяць тому на день народження.

— Нехай Фінн сяде за кермо, — невимушено каже тітка Карен, хоча в цьому коментарі немає нічого невинного. Мій тато називає тітку Карен провокаторкою. Як лепреккон, вона обожнює створювати проблеми: пустотливе маленьке чортеня, сповнене диявольської сили. Іноді це справді весело, за винятком таких моментів, коли веселощі стосуються тебе. Її брови високо підіймаються. — Ти ж маєш водійські права, чи не так, Фінн?

Я дивлюся, як мама напружується і здригається від думки про те, що хтось інший керуватиме її прекрасною новою машиною.

— Я б хотіла дожити до свого весілля, — висловлюється Обрі.

— Я впевнена, що Фінн — чудова водійка, — каже тітка Карен, вихоплюючи брелок із ключами у мами.

— Можливо, іншим разом, — каже мама, простягаючи долоню, щоб повернути його.

— Дурниці, — відповідає тітка Карен, хапаючи мене за руку. — Немає кращого часу, ніж зараз.

Вона змовницьки підморгує мені й усміхається.

Зазвичай мені таке подобається. Я люблю дивитись, як біситься моя мама. Я смілива і спортивна та дуже

цим пишаюсь. Тому ідея стрибнути за кермо і промчати вулицями, як Даніка Патрік¹, лякаючи до смерті маму з Обрі та розважаючи тітку Карен, прийшлась мені дуже до душі.

Якби не одна невеличка проблема.

— Сідай, — наказує тітка Карен, відчиняючи дверцята автівки.

Я нервуюсь. Мій інструктор із водіння, лисий чоловік із неприємним запахом із рота й сталевими нервами, назвав цю перешкоду «педальною дислексією» — невеликою серйозною проблемою, пов'язаною з тим, що я плутаю газ і гальмо, і нічого не можу з цим зробити.

— Я ніколи не їздила на такій великій машині, — кажу я. — Тож, можливо, було б краще, якби...

Тітка Карен перебиває мене.

— Дурниці. Тут немає нічого такого. «Мерседеси» взагалі їздять самі собою. Сідай, моя квіточко, — каже вона з посмішкою Чеширського кота, який налаштувався на вечірку.

Обрі вже залізла на заднє сидіння, а мама пристібається на пасажирському. Моя мама нічого не знає про мою проблему. Коли батьки запитували, як мої справи з водінням, я завжди відповідала щось на кшталт: «Добре».

— Я пам'ятаю, як їздила з тобою, — каже мама, озираючись на Обрі. — Ти так нервувалась. Знадобилось кілька тижнів, щоб ти наважилась виїхати із нашого району.

¹ Американська автогонниця, одна з найуспішніших жінок в автоспорті. (*Тут і далі прим. ред.*)

— Я намагалась бути обережною, — відповідає Обрі, показуючи язика. — Саме так і потрібно водити. У мене досі не було жодних аварій та штрафів. На відміну від тебе.

О, моя мама постійно отримує штрафи за перевищення швидкості, щонайменше двічі на рік, і це не рахуючи тих, від яких їй вдавалося відмазатися.

— Хлоя, звісно, була просто неперевершена, — продовжує мама. — Це було так, ніби вона їздила все своє життя. Одне заняття, і вона була готова подорожувати усю країною.

Хм, знов я маю змагатись. У цьому і є фішка двох старших сестер — вони завжди роблять щось першими, а я маю зробити це ще краще.

Я дивлюся на педалі. Права — вузька і вертикальна, ліва — широка й горизонтальна. *Права — газ. Ліва — гальмо.* Це не операція на мозку. Одна — вперед. Інша — стоп. Будь-хто може це зробити. Я маю на увазі, що половина моїх однокласників мала права, і більшість із них були ідіотами.

— Фінн? — звертається до мене тітка Карен, спантеличена моєю мовчанкою.

Я усміхаюся і сідаю за кермо, а вона, плескаючи в долоні від захвату, зачиняє за мною дверцята.

— Тут позаду достатньо місця, — каже вона, і я відсуваю сидіння назад, щоб поставити свої довгі ноги.

Я вовтужуся з дзеркалами й кермом, регулюючи й перенастроюючи їх, поки вони не стають ідеальними. В голові паморочиться. *Права — газ. Ліва — гальмо. Правою — вперед. Лівою — стоп. Серйозно, візьми себе в руки. У тебе вийде. Права. Ліва. Вперед. Стоп.*

— Я тут скоро посивію, — зітхає Обрі.

Я усміхаюся їй через плече. Обережно ставлю ногу на гальмо, потім натискаю кнопку запалювання, і двигун із гуркотом оживає. Я ще раз дивлюся в дзеркала, щоб переконатися, що позаду нас нікого немає, а потім, аби бути ще більш впевненою, дивлюсь навкруги.

— Серйозно? — питає Обрі. — Мій літак відлітає на світанку. Думаєш, я встигну?

Мама сміється.

— Нічого, Фінн, — підбадьорює мене тітка Карен, можливо, з відтінком провини в голосі. Хоча вона і провокаторка, проте має добре серце: вона з тих людей, хто щечече над немовлятами й повертає додому пташенят, що випали з гнізда. І вона ніколи б не завдала мені навмисно шкоди, знаючи, як важко мені сісти за кермо.

Увімкнувши задній хід, я повільно виїжджаю з місця паркування.

— Розумничка, — каже тітка Карен.

— Міллери з тіткою Карен полишають парковку, — промовляє Обрі.

Мама знову сміється.

Я виїжджаю на бокове шосе, і ми рушаємо додому: один квартал, другий... Ніхто не промовляє ані слова, і я знаю, що, хоч і намагаюсь виглядати впевненою, усі відчувають мій страх.

На першому червоному світлі я обережно, тричі ліворуч, переставляю ногу з газу на гальмо.

Ми повільно зупиняємося, і я видихаю через ніс, подумки обіймаючи себе.

Коли світло змінюється на зелене, я знову переставляю ногу на газ, і ми їдемо далі.